

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกถั่วเหลืองของเกษตรกร อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายเจริญ สวัสดิ์วงศ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูลย์	สุทธสุภา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์	อังกลิทธิ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ชัย	พัฒนพงศ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. นพนธ์	สัมมา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกถั่วเหลืองของเกษตรกร อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจและอื่น ๆ ของเกษตรกร ระดับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกถั่วเหลืองของเกษตรกร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกถั่วเหลืองของเกษตรกร ทำการศึกษาโดยการคัดเลือกเกษตรกร จำนวน 120 ตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์เกษตรกรดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ กับการยอมรับ โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment

ผลการวิจัยปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 44.80 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสบการณ์การปลูกข้าวเหลือง โดยเฉลี่ย 14 ปี และพบว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและแหล่งข้อมูลทางการเกษตรอยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 13.26 คะแนน มีรายได้ทั้งหมดต่อครอบครัวโดยเฉลี่ย 49,530.44 บาทต่อปี สำหรับการใช้น้ำเชื้อส่วนใหญ่ร้อยละ 74.2 ใช้น้ำเชื้อ ส่วนเนื้อที่ทำกรเกษตรโดยเฉลี่ย 5.89 ไร่ต่อครอบครัว และมีเนื้อที่ปลูกข้าวเหลืองเฉลี่ย 4.5 ไร่ และมีสมาชิกในครอบครัวประมาณ 4.6 คน แต่ที่เป็นแรงงานในไร่นาเฉลี่ย 2.10 คนและมีการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลือง ปานกลางถึงร้อยละ 55

ในการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและแหล่งข้อมูลทางการเกษตรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลืองของเกษตรกร ส่วนอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปลูกข้าวเหลือง รายได้ การใช้น้ำเชื้อทางการเกษตร เนื้อที่ทำกรเกษตร แรงงานในการทำกรเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลืองของเกษตรกร การที่การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลืองของเกษตรกร อาจจะเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้นมีความรู้ความชำนาญ และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลือง ดังนั้นเมื่อเกษตรกรได้พบปะและเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมบ่อย ๆ ก็จะมีโอกาสที่จะซึมซับเอาความรู้เกี่ยวกับวิทยาการเกษตรแผนใหม่และเกิดความคุ้นเคยหรือความเชื่อถือ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ในการปลูกข้าวเหลือง ปัญหาของเกษตรกรที่พบมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ปัญหาขาดแคลนน้ำ ปัญหาผลผลิตมีราคาต่ำ ปัญหาหนี้และแมลงมาก และปัญหาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง

Thesis Title : Some Factors Affecting the Adoption of
Soybean Growing Technologies of Farmers
in Amphoe Sanpatong, Changwat Chiang Mai

Author : Mr. Charoen Sawatdiwong

M.Sc. (Agriculture) : Agricultural Extension

Examination Committee : Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa
Assoc. Prof. Dr. Pongsak Angkasith
Assist. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa
Lecturer Dr. Napon Summa

Abstract

The objectives of the research entitled "Some Factors Affecting the Adoption of Soybean Growing Technologies of Farmers in Amphoe Sanpatong, Changwat Chiang Mai" were to study the general characteristics of soybean growers, level of adoption of technologies and factors effecting the adoption of technologies of soybean growers. Data collection were carried out using multi-stage sampling method from 120 samples. Individual interview were conducted by researchear. Data has been persented in terms of percentage, arithematic mean and multiple regression for testing hypothesis.

From the research findings, it has been found that the average age of soybean growers was 44.80 years with most having

primary 4 education. Experience of growing soybeans was 14 years on average and 13.26 scores for extension and information contact. Their total household income averaged 49,530.44 Bath per year. Average holding size and soybean growing area were 5.17 rai and 4.5 rai per household respectively. Family members and family labor were 4.6 and 2.10 persons on average. Most soybean grower did not have loan. Fifty-five percent of soybean growers adopted soybean growing technologies.

From the hypothesis testing, it was found that only extension and information contact was significantly related to the adoption of technologies of soybean growers, but was not significantly related to age, level of education, soybean growing experience, household income, credit, holding size and family labors. Therefore it can be concluded that through frequent contacts with extension workers, soybean growers had more opportunities to assimilate modern farming knowledge and to learn more farming techniques. It becomes apparent that the encouragement and development of institutions such as farmers group (or soybean grower group) and the provision of technical guidance in the form of extension education would encourage a wider adoption of technologies among soybean growers.

The most common problems identified by soybean growers were shortage of water, low price of agricultural products, problem of rats and insects and high cost of inputs.